

Telefon: 776 23 552 E-post: leser@nordlys.no

ØYVIND SUNDHEIM

■ Debattinnlegg skal normalt være signert med navn. Innsender må alltid oppgi fullt navn og adresse til redaksjonen, samt telefonnummer og eventuelt e-postadresse.

■ Skriv kort. Det øker sjansen for å få innlegget på trykk. Lange innlegg som har stått på trykk i andre aviser, blir ikke prioritert.

■ Maksimallengde på innlegg er 5000 tegn inkl. mellomrom. Legg gjerne ved portrettfoto.

■ Vi forbeholder oss retten til å forkorte og redigere innlegg, samt å lagre og utgi innlegg i elektronisk form.

■ Innlegg honoreres ikke, og tilsendte manuskripter blir normalt ikke returnert.

PC til ungdomsskoleelevene?

Av Stein Elvevold og Gudleiv Solbø, Tromsø

Ifølge Nordlys 20.11 har byrådet i Tromsø fra høsten 2013 tenkt å gi elevene i ungdomsskolen hver sin bærbare PC. Dette skal ifølge byrådsleder Øyvind Hilmarsen gi Tromsø landets mest moderne skole.

2006 ble den samme ordningen innført for elevene i den videregående skolen i Troms. Som lærere ved en skole som allerede i flere år hadde drevet forsøksvirksomhet med PC-er til elevene, stilte vi oss i flere avisinnlegg kritisk til den nye ordningen.

Forskning

I tillegg til egne erfaringer kunne vi allerede for seks år siden vise til både norsk og internasjonal forskning som underbygger vår skepsis. En større forskningsrapport fra det tyske *Institut für Wirtschaftsforschung* trakk for eksempel følgende konklusjon med hensyn til elever og PC-bruk: *Jo mer PC-bruk, jo mindre læring* (Spiegel Online, 06.10.05). Senere har dette blitt bekreftet av nye forskningsrapporter fra flere land.

Erfaringene med utstrakt bruk av PC for elevene har også ført til at flere amerikanske skoler som tidligere ble betegnet som teknologiske fyrår har kastet PC-en ut av klasserommet. Det samme gjelder tyske eliteskoler. Og i Finland, kjent for å ligge på topp på internasjonale skoleundersøkelser, mener man at én-til-PC-er pr. klasserom er tilstrekkelig.

Konstant problem

Siden 2006 har vi i likhet med tusenvis av andre lærere i den videregående skolen i Norge høstet mer erfaring med bærbare PC-er til alle elevene. Erfaringene bekrefter forskernes konklusjoner: PC-ens inntog i klasserommene utgjør et konstant problem for elevenes konsentrasjon, noe som har vært omtalt i en rekke oppslag i norske media.

Selvsagt har digitale verktøy en plass i dagens skole, og i noen fag er de helt nødvendige for å oppfylle læreplanmålene. I andre fag er det en fordel at elevene har tilgang til PC, for eksempel ved skriving av lengre tekster. Dette behovet kan imidlertid oppfylles på helt andre måter enn at hver enkelt elev skal ha sin egen laptop.

Læreren eller PC-en?

Vår og andre læreres skepsis til elev-PC-er skyldes ikke at vi er teknologi-

ELEVER OG PC-BRUK: Det kan virke som byrådsleder Øyvind Hilmarsen (bildet) ikke kjenner til debatten og forskningen omkring PC-bruk i skolen, skriver artikkelforfatterne. Foto: Marte Hermstad

fiendtlige. Men det skal neppe mye fantasi til for å forstå hvem som vinner i kampen om elevenes oppmerksomhet – læreren eller PC-en. Derfor brukes det mye tid og energi rundt om på de videregående skolene på å lage regler for elevenes PC-bruk.

Dette viser at lærerne må føre en daglig kamp om innholdet i skolehverdagen: Skal timene bestå av underholdning eller faglig arbeid? Selvsagt kan man si at dette er lærerens ansvar, men å ha full kontroll over dette er ofte lettere sagt enn gjort.

Noen vil også hevde at elevene må ta ansvaret selv dersom de prioriterer underholdning framfor læring. Dette er imidlertid en ansvarsfraskrivelse fra skolens side, som vil være enda mer uakseptabel når det gjelder grunnskoleelever.

En fersk studie ved Universitetet i Oslo bekrefter dette problemet (omtalt på dagsavisen.no 20.08.12 under overskrifta «Fyller timene med data-moro»). Studien viser at det heller er regelen enn unntaket at elevene har PC-en foran seg mens læreren driver fellesundervisning. Det kan man gjerne kritisere, men det er dessverre forståelig at en del lærere ikke orker å ta denne kampen om elevenes oppmerksomhet.

I ro og mak bak skjermen

Resultatet blir at elevene får sitte i ro og mak bak sine PC-skjermer mens læreren underviser. I studien innrømmer elevene at de som regel prioriterer helt andre ting enn skolearbeid når de bruker PC i timene. Bare unntaksvis blir PC-ene brukt til å ta faglige notater.

Det kan virke som byrådslederen ikke kjenner til debatten og forsk-

ningen omkring PC-bruk i skolen. Debatten har riktignok dreid seg mest om elevene i den videregående skolen, men er det noen grunn til å tro at 13-15-åringene skal takle en slik ordning bedre enn 16-19-åringene? Byrådslederen sier riktignok at det skal utarbeides en «strategiplan for den pedagogiske delen av den digitale lærerhverdagen» for å «optimalisere elevenes læringsutbytte». Det kan jo høres tilforlatelig ut, men kanskje det hadde vært bedre å begynne med en studietur til en av byens videregående skoler og spurt lærerne der hva de synes om byrådets forslag.

Sosialt aspekt

Innføringen av PC til alle ungdomsskoleelever har også et sosialt aspekt som ikke minst foreldre burde være opptatt av. Mange av dem er med god grunn bekymret over hvor mange timer barna deres allerede tilbringer foran en skjerm. Ønsker de virkelig at skolen skal bidra til å øke det totale antall timer barna deres tilbringer foran PC-skjermen? For uansett om lærerne skulle klare å kontrollere elevenes bruk av PC i timene, vil PC-ene selvsagt bli brukt i fritimer – på bekostning av sosial og fysisk aktivitet.

Tromsøskolen har kanskje behov for en digital opprustning, noe byrådet i så fall har full mulighet til å gjennomføre. Men å gi alle elevene hver sin bærbare PC virker som en svært dårlig måte å gjøre dette på. Å heve elevenes digitale kompetanse bør gjøres på andre og mer målrettede måter.

Hilmarsen og co. kan kanskje i egne øyne oppnå landets mest «moderne skole». Men moderne betyr ikke nødvendigvis god.

dette landet i omlag 160 år?

■ Eller er tausheita eit utslag av sjøldiskriminering?

Ikkje veit eg, men det er vanskeleg å svelge at det mest framtidretta transportmiddelet enno ikkje er på den nordnorske agendaen.

Er togplanen rett og slett for god til å være sann?

Tog – fins dei?

Av Hilde Sagland, Målselv

Her om dagen hørde eg tilfeldigvis eit innslag i NRK Troms om styrking av handelsstanden i Tromsø. Tilbodet på Jekta skulle utvidast. Det ville gje gode ringverknader. Byen skulle no vise krefter.

Det einaste som mangla var god nok transport og tilgjengelegheit, så samferdselen måtte få

eit løft. Vegane måtte bli betre, hurtigbåtsambandet styrkast, jamvel fly blei nevnt.

Så langt – alt vel. Men tanken om at Tromsøbanen kan løse transportutfordringa, snerta verken programleiar eller intervjuobjekt.

■ Er vi ramma av ein slags togalergi her nord?

■ Eller har det ikkje heilt gått opp for oss at jernbane er blitt bygd i

Stampingen står i stampe

Av Lars Echroll (H), Tromsø
Meldinger fra kvasifirmaet Skifte Eiendom tyder på at salget (eller skal vi si stampingen) av marinebasen Olavsvern går trått. Tenker man seg om, er det kanskje ikke så rart. NATOs og Norges nordligste ubåtbase ble nedlagt på et høyst tvilsomt, nærmest halvkorrump grunnlag. Jeg ville ikke kjøpt et spesial-

konstruert forsvarsanlegg som i neste omgang, på grunn av uventede, storpolitiske hendelser og Statens påfølgende tarv, kanskje blir ekspropriert tilbake igjen. En avhendelsesprosess som eventuelt fortsatt trekker i langdrag, gir derfor ikke grunn til å synes synd på noen. Problemene er selvfølgelig – og velfortjent.

Landskapsarkitektutdanning i nord

Av Kathrine Strøm, president i Norske landskapsarkitekters forening
Universitetet i Tromsø vurderer å opprette utdanning innen landskapsarkitektur i Tromsø.

Det er en strålende idé, og vil dekke et presserende behov for spesialisert kunnskap. Det Norge er for Europa er på mange måter det samme som hva nordområdene er for Norge. Tidspunktet for opprettelse av en ny landskapsarkitektutdanning ved Universitet i Tromsø kunne nesten ikke vært bedre. I klimaendringens tidsalder vil den subarktiske landskapsarkitektens kompetanse bli etterspurt i hele Europa.

Landskapsarkitektur i nord handler mindre om hagekunst og mer om samfunnsbygging og natur. Det subarktiske klimaet gjør at alt blir et hakke mer marginalt, mer dramatisk, nærmere de grunnleggende strukturene i samfunnet og sterkere følelsesmessig.

Samisk kirkelig utdanning

Av Lars Johnsen, mastergrad i religionsvitenskap, studieretning teologi fra Universitetet i Tromsø 2008

Helgen 9.–11. november arrangerte Universitetet i Tromsø ved institutt for historie og religionsvitenskap og Samisk kirkeråd et seminar i forbindelse med 250-årsjubileet for vigslingen av den første samiske prest i Norge, Anders Porsanger. Samtidig ble 20-årsjubileet for Samisk kirkeråd avholdt.

I sitt foredrag «Fra religionsskiftet til den første samiske presten – og litt videre» sa førsteamanuensis Roald Kristiansen at tiden etter Anders Porsanger og fram til de siste 20–30 årene har vært preget av taushet fra samisk side, motivert ut fra hvor vanskelig det var å være samisk prest i Den norske kirke.

Med dette vil jeg takke for at institutt for historie og religionsvitenskap i samarbeid med Samisk kirkeråd gjennom denne helgen nettopp arbeidet for å motarbeide denne taus-

heten. Et av spørsmålene som ble stilt under seminaret, var rekrutteringen av samiske personer til alle kirkelige stillinger – prester, diakoner, kateketer osv.

Som student ved religionsvitenskapelig institutt på Universitetet i Tromsø i perioden 2001–2008 vil jeg framheve at denne institusjonen gjør en viktig oppgave for nettopp å være med på utdanne samiske personer til kirkelige stillinger.

Teologistudiet er i så henseende meget viktig, og i samarbeid med Kirkelig Utdanningscenter i Nord (KUN) er dette viktige institusjoner for å motvirke den tausheten som kurskoordinator Roald Kristiansen påpekte i sitt foredrag.

Jeg håper derfor for alle gode krefter fortsetter å arbeide sammen for å styrke disse institusjonenes arbeid med å styrke det samiske innenfor Den norske kirke. Vi trenger det.

Redaktør for en dag, Jens Johan Hjort

Av Aage Hamnvik, Skibotn

Du er søring og jeg er nording. Disse facts må både du og jeg leve med. Som søring tilhører du flertallsgruppen i landet. Et flertall som dere søringen har brukt og misbrukt mot folk her nord så lenge konstallasjonen Nord-Norge vs. Sør-Norge har eksistert. Kort sagt vil jeg si at søringen har ved enhver anledning misbrukt sin maktstilling over oss her nord.

Søringen ønsker ikke at Nord-Norge noensinne skal likestilles med Sør-Norge, for da mister søringen sin store melkeku. Da mister Sør-Norge sin råvareleverandør, leverandør av ubehandlet fisk, olje og andre mineraler. I tillegg trenger søringen vår arbeidskraft fra våre intelligente, flinke ungdommer.

Jeg minner om behandlingen av den nordnorske tanken om vinterolympiade her nord. Denne saken er bare ett eksempel på søringans holdning til oss her nord.

Til tross for at du er søring, er du blitt ordfører i landsdelens største by. På den måten har søringen fått plassert en av sine egne i en viktig posisjon i landsdelen, for lettere å mot-

arbeide våre interesser.

Du skal som ordfører representere folket der du er ordfører. Gjør du det? Viser til dine uttalelser i media om ditt syn på folketroen her nord, din harselering med den og din skamfølelse overfor dine åndsvener der sør. Vi er mange her nord som tror på uforklarlige ting, og en del som ikke tror at det finnes mer mellom himmel og jord enn hva vi kan forklare, unnlater å harselere med troen til dem som tror dette.

Jeg har generelt ikke noe imot at personer fra andre landsdeler blir valgt til styre og stell her nord, men jeg – med flere, antar jeg – vil foretrekke personer som godtar vårt folkeklynne, vår folketro hos det folket som de skal tjene. Søringprestenes misjonstid burde være forbi.

Som ordfører i Nord Norges største by, representerer du en stor folkegruppe her nord, også en hel del folk utenfor selve landsdelshovedstaden. Og ettersom du er i utakt med folkelynet og folketroen her nord, bør du fratre din stilling som ordfører i Tromsø. På forhånd takk.